

Verslag van de vergadering van de statencommissie Water en Milieu van 5 april 2004

Aanwezig:

Drs. J.H.H. van Oostrum (plaatsvervangend voorzitter), J.L.M.M. Damen (VVD), mw. drs. M.C. Das (GL), E. Jongsma (CDA), F. Killi (PvdA), ir. J.E.F. Landman (CU), mr. A.G. van Malenstein (PvdA), mw. drs. ing. L.L. Oostlander (CDA), J.R. Ploeger (D66), mr. J.G.M. Reerink (PvdA), drs. R. Vis (GL), mw. drs. J. Vonk-Vedder (CDA), H.J. van der Wind (SGP), mw. ir. A.A. Swets (CDA)

Voorts aanwezig: gedeputeerde J. Binnekamp

Ambtelijke delegatie: mw. C.M.B. Bisseling, mw. A. Trip, dhr. De Loor, dhr. Wagener, dhr. Bos en dhr. Valkonet.

Notuliste: mw. E.S. Thuis (Voorneman Van Weerd Notuleerbureau)

Adjunct-griffier: L.C.A.W. Graafhuis

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering met een hartelijk welkom aan de aanwezigen. In verband met het overlijden van koningin Juliana is de benoeming van de nieuwe voorzitter uitgesteld. De heer Konijnenbelt is wel als toehoorder aanwezig.

2. Mededelingen

Bericht van verhindering is ontvangen van de dames Fokker en Oosterhuis.

De commissievergadering van 10 mei heeft naar alle waarschijnlijkheid een uitloopavond nodig die dan op 13 mei zal zijn. Het eindtijdstip van de vergadering op 10 mei is 17.00 uur.

De heer Binnekamp deelt mee dat vanavond om 18.00 uur de overeenkomst terzake de Nedereindse Plas wordt ondertekend. Dit is een mijlpaal en betekent een bekrachtiging van de inspanningen door alle partijen gedurende het laatste halve jaar.

De gemeente Amersfoort heeft aangegeven op korte termijn de overeenkomsten terzake de baggerstort (Smink/gemeente, gemeente/provincie) aan te willen gaan. Dit wordt morgen door GS besproken.

Voorts deelt de heer Binnekamp mede dat terzake de baggerstort bij Amersfoort in het convenant met de gemeente Amersfoort is opgenomen dat indien de 33 ha baggerdepot niet doorgaat, aan het gebied een andere invulling kan worden gegeven. Dit staat echter niet in het bestemmingsplan. Ambtelijk wordt onderzocht of dit mogelijk is.

De heer Reerink merkt m.b.t. de eventuele andere bestemming op, dat wel bedacht moet worden dat juist t.b.v. de bewuste baggerstort indertijd een grenscorrectie heeft plaatsge-vonden tussen Amersfoort en Bunschoten, hetgeen door de heer Binnekamp wordt bevestigd.

De heer Binnekamp geeft vervolgens aan, dat in het kader van de overeenkomst terzake de baggerstort met het 'oude' college van Amersfoort is afgesproken dat een tussenpersoon wordt ingeschakeld om te bekijken of alternatieven zijn te vinden. Het rapport hierover wordt a.s. woensdag besproken met het college van de gemeente Amersfoort, waarna een strategie voor de toekomst wordt bepaald. Spreker is nog niet op de hoogte van de conclusies van het rapport.

De voorzitter vat de vragen van de commissieleden en de antwoorden daarop van de gedeputeerde als volgt samen.

Er is nog niets te zeggen over een mogelijke andere invulling van het betreffende gebied. Het college van Amersfoort en GS zijn actief bezig in het kader van Depot Plus en zoeken daarnaast een onafhankelijk persoon die de markt voor alternatieven onderzoekt en inventariseert. Eerst zal de gedeputeerde zelf kennis nemen van het rapport hierover, waarna bespreking met het college van Amersfoort en GS plaatsvindt. Toegezegd wordt dat daarna de commissie kennis kan nemen van het rapport. Het moment waarop dit gebeurt, kan nu nog niet worden aangegeven.

3. Conceptverslag 15 maart 2004

Het verslag wordt conform vastgesteld.

Toezeggingenlijst:

Mevrouw Swets merkt op dat punt 5 (Nedereindse Plas) niet bepaald inhoudelijk vooraf in de commissie is besproken.

De heer Binnekamp antwoordt dat hij zich heeft gehouden aan de toezegging dat de overeenkomst vooraf aan de commissie zou worden gestuurd.

4. Europese Kader Richtlijn Water

De voorzitter heeft overleg gehad met de commissievoorzitters van de provincies Noord- en Zuid-Holland en Gelderland in het kader van het deelstroomgebied Rijn-West. Afgesproken is te trachten om gelijktijdig in de provincies de Kader Richtlijn Water te bespreken. Het betreft officieel een bevoegdheid die onder GS valt, maar omdat er veel zaken bij zijn betrokken die op langere termijn bepalend zullen zijn, is afgesproken het stuk te bespreken in de commissies en ter kennisname vast te stellen in de Statenvergadering. Dit betekent dat er overleg in bredere partijkringen kan plaatsvinden.

De provincie Noord-Holland organiseert een informatiedag over de Europese Kader Richtlijn Water op 7 mei. Een officiële uitnodiging van die provincie volgt. Eventuele deelname dient ook aan de griffie van Utrecht te worden doorgegeven, zodat eventueel gezamenlijk vervoer kan worden geregeld.

Mevrouw Bisseling geeft een presentatie over de Europese Kader Richtlijn Water, die achter dit verslag wordt gevoegd en waar korthedshalve naar wordt verwezen.

De voorzitter geeft vervolgens gelegenheid tot het stellen van inhoudelijke vragen.

De heer Vis constateert dat nog niet alle doelen zijn geformuleerd en vraagt wie de doelen bepaalt. Ook wil hij weten hoe het gaat als de landen op zich maatregelen moeten nemen terwijl in Nederland het water wordt opgevangen (voorbeeld: onenigheid tussen België en Nederland over de Schelde). Tenslotte ziet hij de isolatie van de poldersloten ten opzichte van de rivieren niet zo zitten, tenzij ze worden afgedamd.

Mevrouw Bisseling antwoordt dat de doelen en de maatregelen nu nog niet hoeven te worden geformuleerd. Voor Nederland geldt een regionale en een landelijke lijn. De staatssecretaris beslist uiteindelijk en daardoor kan de landelijke lijn de regionale lijn overrulen. Dit zal echter niet zonder meer gebeuren, zeker niet wanneer het regionale werk goed wordt gedaan. De discussies over de grondwater- en oppervlaktewaterlichamen is complex en op dit moment wordt voorgesorteerd op de doelen door de maatlatten te ontwikkelen. Hiertoe zijn veel ecologen onderzoek aan het doen. Het gaat nu om een statusoekening van de grondwater- en oppervlaktewaterlichamenkaart, hetgeen een voorzet is voor de doelen.

Hopelijk brengt de Kader Richtlijn Water de diverse partijen dichter bij elkaar (vb. Schelde). Het voordeel is nu dat er niet meer vrijblijvend wordt gesproken maar dat er vanuit Brussel kaders zijn gesteld waaraan men zich dient te houden. De maatregelen moeten in onderlinge samenhang worden bekeken. Nederland is een deltaland en door de samenwerking wordt expliciet aangegeven wie welk aandeel in de verontreiniging heeft. Er wordt dan ook een analyse gemaakt van welke activiteiten waar plaatsvinden en die een bepaald effect hebben op de waterkwaliteit. Zodoende kan iedereen worden aangesproken op zijn eigen verantwoordelijkheid.

Terzake de poldersloten kan worden gesteld dat er uiteindelijk niets kan worden verdoezeld. Het systeem in de poldersloten ligt wel wat gevoeliger.

De heer Damen is benieuwd naar het tijdspad en vraagt naar de relatie met het Waterhuishoudingsplan en eventueel het streekplan. Ook wil hij terzake de meetlat weten of in Nederland specifieke uitgangspunten worden gehanteerd (bijvoorbeeld met betrekking tot onder andere fosfaten en bodemgesteldheid).

Mevrouw Bisseling zegt hierop dat het een specifiek knelpunt betreft dat vrij uniek is in Europa waar ook Den Haag zich zeer bewust van is en waar richting Brussel om begrip voor moet worden gevraagd.

De heer Binnekamp vult aan dat hij richting Rijkswaterstaat heeft gepleit om vooral ook contact te zoeken met Duitsland en andere aangrenzende landen waar de bodemgesteldheid anders is en te zorgen dat de staatssecretaris dit soort problematiek ter sprake brengt.

De heer Landman vraagt hoe het systeem van Europese regelgeving zich verhoudt tot het landelijk systeem.

Mevrouw Bisseling stelt dat Europese richtlijnen in zijn algemeenheid boven nationale wetgeving gaan. De staatssecretaris heeft in het ambitiedocument aangegeven dat zij zoveel mogelijk zal proberen aan te sluiten bij bestaand beleid, echter, dit moet wel binnen de definities van de Europese Kader Richtlijn Water.

Het is de heer Van der Wind terzake de beschermde gebieden nog niet duidelijk in hoeverre het systeem hieraan is gekoppeld. Hij vraagt of Nederland gehouden is een bepaalde waterkwaliteit te leveren, zodat er nu een beeld kan worden gekregen van de kosten naar aanleiding van bestuurlijke beslissingen. Spreker wil hier graag meer

inzicht in hebben. Tenslotte stelt hij er problemen mee te hebben dat indien het water dat over de grenzen van Nederland komt niet voldoet aan een bepaald kwaliteitsdoel, Nederland enorme kosten moet maken. Mevrouw Bisseling antwoordt dat bij de Europese Kader Richtlijn Water als bijlage een lijst is opgenomen met Europese richtlijnen voor beschermde gebieden, gezien vanuit de Richtlijn. Dit zegt niets over de doelstellingen, maar kan wel een probleem zijn. De Kader Richtlijn Water gaat uit van een ontwikkelingsdoelstelling en wil toe naar een zo natuurlijk mogelijke situatie. Dit kan een andere zijn dan wat er op dit moment is en waar een behoudsdoelstelling voor geldt. Om te inventariseren waar een probleem ten aanzien van de doelstellingen kan worden verwacht wordt op dit moment een vergelijking opgesteld tussen de gebieden van de vogel- en habitatrictlijnen en de oppervlaktelichamen. Het zal niet mogelijk zijn nog dit jaar een overzicht te hebben van mogelijk te maken kosten, maar wel voor de komende jaren. Dit jaar is meer een aanloop en inventariserend van karakter, waar wel al keuzes kunnen worden gemaakt die een opstapje kunnen zijn voor de discussie over de kosten, met name ten aanzien van de statustoekenning en begrenzing en het schaalniveau van de oppervlakte- en grondwaterlichamen. De Kader Richtlijn dwingt betrokkenen om heel expliciet te maken welke verontreiniging waar vandaan komt en ieder land moet zijn eigen verantwoordelijkheden nemen.

Mevrouw Vonk vraagt waar de aspecten waterkwaliteit en waterkwantiteit elkaar raken.

Mevrouw Bisseling zegt hierop dat deze in het kader van doelen en maatregelen heel dicht bij elkaar liggen. Eén en ander wordt nu nog door gescheiden circuits aangedragen. Vanuit het regionale bestuur moet de samenhang heel goed in de gaten worden gehouden, hetgeen een belangrijk punt van aandacht is.

De heer Binnekamp vult aan dat Ruimte voor Rivieren een ander verhaal is waarbij het gaat om de hoofdwatgangen (Waal, Nederrijn, Lek) en bedoeld is om te zorgen dat men de komende jaren veilig kan leven. Het gaat nu vooral om de regionale watersystemen waarbij de Kader Richtlijn wordt meegenomen.

De heer Reerink meent dat het stuk weinig waterkwantiteitelementen bevat. Hij vraagt wat, in het kader van water als leidend principe, de status van het stuk is en in hoeverre het bepalend voor andere nota's is, of dat het zich voegt. Spreker ziet liever nu dan later wanneer welke zaken aan de orde komen en hoe deze zich tot elkaar verhouden.

De heer Binnekamp antwoordt dat het nu gaat om een risicoanalyse en een inventarisatie. Op dit moment kan nog niet worden gezegd wat één en ander voor gevolgen heeft voor de watersystemen in Nederland. Indien op termijn blijkt dat door de vereiste richtlijnen aanpassingen moeten plaatsvinden, kan dit lopende het proces gevolgen hebben voor het WHP (en zo mogelijk ook voor het streekplan).

De voorzitter bedankt mevrouw Bisseling voor de presentatie en sluit de bespreking van dit agendapunt.

5. Wijziging van de reglementen voor het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en het Waterschap Vallei en Eem i.v.m. BTW-plicht

De heer Van Malenstein stemt in met het voorstel.

Ook mevrouw Vonk stemt in en vraagt of ook bij Amstel, Gooi en Vecht aanpassing van het reglement plaatsvindt.

De heer Van der Wind sluit zich aan bij de PvdA.

De heer Binnekamp antwoordt dat binnen IPO-verband een modelbepaling is opgesteld en hij neemt aan dat ook de andere waterschappen zo snel mogelijk actie ondernemen. Voor wat betreft Amstel, Gooi en Vecht wordt dit geïnitieerd door de provincie Noord-Holland.

De voorzitter concludeert dat met het voorstel wordt ingestemd en dat het als Sterstuk kan worden aangemerkt.

6. Rondvraag

De heer Vis vraagt of de gemeenten ervan op de hoogte zijn dat de bestemming van het Energiefonds is gewijzigd.

De heer Binnekamp zegt hierop dat het gaat om grootschaliger duurzame energieprojecten. Hiervoor is € 800.000,- beschikbaar en als gemeenten een breed project kunnen tonen, zij zeker zullen worden gesteund in hun beleid voor duurzame energie. Er is geen sprake van een vestzak/broekzak-verhaal.

Desgevraagd door de heer Jongsma zegt de voorzitter toe dat de griffie ervoor zal zorgdragen dat de Planning strategische plannen (agendapunt 8) ook aan de overige statenleden wordt verstrekt.

7. Beleidsindicatoren

De heren Van Malenstein, Van der Wind, Landman en Ploeger, en de dames Oostlander (mede namens de VVD) en Das geven hun visie op de te benoemen beleidsindicatoren voor het taakveld 'Luchtkwaliteit'.

De voorzitter vat deze als volgt samen.

Er zijn veel opmerkingen gemaakt geredeneerd vanuit de doelstellingen: welke doelstellingen moeten er zijn (zijn deze wel helder genoeg geformuleerd) en vervolgens welke indicatoren daarbij horen. Aan de andere kant wordt gesteld dat eerst de indicatoren in de praktijk moeten worden bemonsterd om te bezien hoe de praktijk zich verhoudt tot de theorie die in de doelstellingen is vastgelegd, om vervolgens te bepalen hoe hiermee verder kan worden gegaan als het gaat om de gezondheid, toegevoegd aan luchtkwaliteit. Met name in dit laatste zou moeten worden geïnvesteerd. De vaststelling van de doelstellingen gebeurt op veel vlakken bij het vaststellen van het provinciaal Milieubeleidsplan. Op dat moment zullen opnieuw indicatoren moeten worden vastgesteld indien men de doelstellingen scherper geformuleerd wil hebben. Gesuggereerd wordt om met een pilot te beginnen, om zodoende met de huidige beschikbare gegevens de luchtkant en de gezondheidskant te verknopen en op basis daarvan een nieuwe indicator te ontwikkelen.

Het is een goede zaak de organisatie te vragen met deze gedachtenlijn aan de gang te gaan en dit als een soort leertraject neer te leggen. Daarnaast moet met name naar de doelstellingen van het Milieubeleidsplan worden gekeken, om te zorgen dat deze nadrukkelijker worden vastgelegd zodat ze kunnen worden gemeten en gecontroleerd.

De heer Van Malenstein stelt dat er al veel data bekend zijn, met name aan de milieukant en op het gebied van luchtvervuiling en gezondheid, echter, ze worden weinig gekoppeld. Eén van de pilots is al onderweg, namelijk de luchtvervuiling bij bebouwing bij snelwegen en provinciale wegen met een hoge verkeersintensiteit. Daarnaast moeten de indicatoren een bepaalde prioriteit krijgen.

Mevrouw Oostlander vindt dat de beïnvloedbaarheid van hetgeen men wil bereiken moeilijk is aan te tonen.

De heer Van Malenstein zegt dat de indicator en het nog te voeren beleid van de te nemen maatregelen losgekoppeld moet worden gezien. Pas als bekend is wat er aan de hand is, kan over eventuele maatregelen worden gesproken.

Mevrouw Das constateert naar aanleiding van de benchmarkgegevens dat de meeste andere provincies een relatie hebben gelegd met CO2-reductie als onderdeel van hun verkeersbeleid en als één van de indicatoren. Zij vraagt of dat ook voor Utrecht is opgenomen. Zij stelt als pilot voor de N230 bij Maarssen.

De heer Jongsmma refereert aan het overleg terzake nationaal/coalitieakkoord/overig en stelt dat het in dat kader interessant zou kunnen zijn indien de organisatie dit betreft bij luchtkwaliteit. Er zijn waarschijnlijk nationale normen (die dus voor het hele land gelden) en spreker vraagt of er een overzicht van de stand van zaken kan worden gegeven om één en ander zo meer hanteerbaar (cq. praktisch) te maken.

De voorzitter zegt dat er op dit moment veel gegevens worden gemonitord en stelt voor deze gegevens te betrekken in de verdere slag, om te voorkomen dat er allerlei nieuwe zaken worden verzonnen en gemonitord. De vraag is concreet of de doelstellingen nu wel kunnen worden gemeten. Daar waar dit niet kan, betekent dit een andere doelstelling of het ontwikkelen van een nieuwe indicator.

Spreker sluit de behandeling van dit agendapunt.

TER KENNISNEMING

9. Milieubewust op weg

De heer Reerink neemt met positieve houding kennis van het voorstel en vraagt of dergelijke projecten ook elders in het land plaatsvinden.

De voorzitter zegt toe dat het antwoord hierop nader zal worden gegeven.

10. Gebiedsgericht beleid voor koude-warmte opslag in het 2^e watervoerend pakket ten oosten van de Utrechtse Heuvelrug

De heer Landman geeft te kennen dit onderwerp te willen agenderen voor de volgende vergadering.

De heer Vis is benieuwd hoeveel bedrijven in de provincie een vergunning hebben om deze opslag toe te passen. Hij zal deze vraag concreet formuleren en ter behandeling doorgeven aan de griffie.

11. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter onder dankzegging voor ieders komst en inbreng om ca. 15.30 uur de vergadering.

Geactualiseerde lijst van toezeggingen en actiepunten van de commissie Water en Milieu t/m de vergadering van 5 april 2004.

1. Gedeputeerde Binnekamp zegt, mede in het kader van informatie over de gevolgen van de droogte toe, de verdrogingsproblematiek in de landgoederenzone van Groenraven-oost te zullen betrekken bij de discussie over de verdrogingsproblematiek.

Wordt geagendeerd voor de vergadering van 7 juni 2004

2. De commissie zal z.s.m. nader worden geïnformeerd over de wijze van aanbesteding van de baggerstort Zevenhuizen, gelet op het Europees aanbestedingsrecht, zodra terzake meer bekend is.
3. De commissie zal nadere informatie ontvangen over de tariefstijging van de grondwaterheffing.

De commissie zal in de vergadering van 7 juni 2004 worden geïnformeerd

4. De commissie zal nader worden geïnformeerd over de resultaten van de zoektocht naar een mogelijke alternatieve baggerstortlocatie.

De commissie wordt het betreffende rapport te zijner tijd worden toegezonden.

5. In het vervolg zal de Statencommissie een uitnodiging ontvangen voor het bijwonen van de uitreiking van de Milieuprijs.
6. Het plan van aanpak 2005 van de Stichting LaMi wordt t.z.t. ter kennisname aan de commissie gezonden. Dan zal tevens de opname in het Statenwerkplan worden gezien.

Wordt geagendeerd voor de vergadering van 7 juni 2004.

7. De commissie zal nader worden geïnformeerd over de individuele watermeters.

De commissie wordt geïnformeerd in de vergadering van 7 juni 2004